

תנ"ך לעולים חדשים

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.
פרק ראשון – (20x2) – 40 נקודות
פרק שני – (20x3) – 60 נקודות
סה"כ – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: תנ"ך עברי שלם בלי פירושים ובלי תוספות.
מותר להשתמש בתנ"ך מתורגם.
מותר להשתמש בתנ"ך שיש בו מפות.
מותר להשתמש במילון לועזי-עברי / עברי-לועזי.
- ד. הוראות מיוחדות: (1) אל תעתיק את השאלה; כתוב את מספרה בלבד.
(2) התרכז בנושא. שים לב לכתב, לכתוב ולפיסוק.

הערה: בקטעים מן התנ"ך השם המפורש בא בצורת ה'.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

**ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.
בהצלחה!**

השאלות

פרק ראשון — ראשית (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה — 20 נקודות).

1. קרא בראשית, א', 3-19.

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי-אֹר וַיְהִי-אֹר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים
אֶת-הָאֹר כִּי-טוֹב וַיְבַדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים וְלָאֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם
אֶחָד:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם
לַמַּיִם: וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הַרְקִיעַ וַיְבַדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר
מִתַּחַת לַרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרָקִיעַ וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לַרָקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מָקוֹם אֶחָד
וְתִרְאֶה הַיַּבֵּשָׁה וַיְהִי-כֵן: וַיִּקְרָא אֱלֹהִים וְלַיַּבֵּשָׁה אֶרֶץ וְלַמְקוּוֹה
הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תִּדְשָׂא
הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר
זֶרַע-בוֹ עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: וַתֵּצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ
זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֵשֶׂה-פְּרִי אֲשֶׁר זֶרַע-בוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים
כִּי-טוֹב: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי:
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹדָת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם
וּבֵין הַלַּיְלָה וַהֲיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: וַהֲיוּ
לְמְאֹדָת בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאֲדִיר עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: וַיַּעַשׂ
אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹדָת הַגְּדֹלִים אֶת-הַמְּאֹד הַגָּדֹל לְמַמְשָׁלֹת
הַיּוֹם וְאֶת-הַמְּאֹד הַקָּטָן לְמַמְשָׁלֹת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים:
וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרָקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַאֲדִיר עַל-הָאָרֶץ: וְלִמְשַׁלֵּ
בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיֵּרָא אֱלֹהִים
כִּי-טוֹב: וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי:

א. (1) בקטע שלפניך חוזר הביטוי "ויאמר אלהים".

הסבר מהו התפקיד של החזרה על ביטוי זה בתיאור הבריאה. (5 נקודות)

(2) ציין ביטוי נוסף (מילה או מילים) החוזר בקטע, והסבר את תפקידו של ביטוי זה בתיאור הבריאה. (5 נקודות)

ב. קרא פסוקים 14-18 שלפניך.

במזרח הקדום הייתה תפיסה שהשמש, הירח והכוכבים הם אלים.

הבא מפסוקים אלה שתי ראיות השוללות תפיסה זו, והסבר כל אחת מן הראיות. (10 נקודות)

2. קרא בראשית, ל"ו, 15-27.

טו וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ וְהִנֵּה תַעֲנֵה בְשָׂדֶה וַיִּשְׁאַלְהוּ
טז הָאִישׁ לְאָמֹד מִה־תִּבְקֶשׁ: וַיֹּאמֶר אֶת־אָחִי אֲנִכִי מִבְּקֶשׁ
יז הַגִּידָה נָא לִי אֵיפֹה הֵם רְעִים: וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה בִּי
שְׂמַעְתִּי אֲמֹרִים גִּלְכָה דְתִינָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר אָחָיו וַיִּמְצְאוּם
יח בְּדֹתָן: וַיֵּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֵק וּבְטָרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם וַיִּתְנַבְּלוּ
יט אֹתוֹ לְהַמְיֹתוֹ: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחָיו הִנֵּה בַעַל הַחֲלָמוֹת
כ הלֹזֵה בָּא: וְעַתָּה וּלְכוּ וְנִהְרָגְהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּדוֹת
כא וְאִמְרְנוּ חִיהַ רְעָה אֲכַלְתֶּהוּ וְנִרְאָה מִדֵּי־חַלְמוֹתָיו: וַיִּשְׁמַע
כב רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נִכְנְנוּ נַפְשׁ: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ו
כג רְאוּבֵן אֶל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר
כד בַּמִּדְבָּר וַיֵּד אֶל־תִּשְׁלַחוּ־בּוֹ לְמַעַן הִצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לְהַשִּׁיבּוֹ
כה אֶל־אֲבִיו: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אָחָיו וַיִּפְשִׁטוּ אֶת־יוֹסֵף
כו אֶת־כְּתֹנֶתוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו: וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכוּ
כז אֹתוֹ הַבְּרָה וְהַבּוֹר רֶק אֵין בּוֹ מַיִם: וַיִּשְׁבּוּ לֶאֱכֹל־לֶחֶם וַיִּשְׂאוּ
כח עֵינֵיהֶם וַיֵּרְאוּ וְהִנֵּה אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמֵלֵיהֶם
כט נִשְׂאִים נֹכַחַת וְעָרֵי וְלֹט הוֹלְכִים לְהוֹדִיד מִצְרַיִמָּה: וַיֹּאמֶר
ל הַיְהוּדָה אֶל־אָחָיו מִה־פָּצַע בִּי נִהְרַגְתִּי אֶת־אָחָיו וְכַסִּינוּ אֶת־
לא דַּמּוֹ: לָכוּ וְנִמְכְּרְנוּ לְיִשְׁמַעְאֵלִים וַיִּדְּנוּ אֶל־תְּהִי־בוֹ כִּי־אָחָיו
לב בְּשָׂרְנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אָחָיו:

א. קרא פסוקים 15-20 שלפניך.

מה האחים מתכננים לעשות ליוסף, ומדוע הם רוצים לעשות זאת? בסס את דבריך על פסוקים אלה. (4 נקודות)

ב. קרא פסוק 22 ופסוקים 26-27 שלפניך.

ראובן ויהודה מתנגדים לתוכנית של האחים.

(1) הסבר את הנימוק המוסרי שלהם ואת ההצעה שהציע יהודה. בסס את דבריך על הכתוב. (10 נקודות)

(2) לדעתך, מדוע קיבלו האחים את ההצעה של יהודה? בסס את דבריך על ראיה אחת מן הכתוב. (6 נקודות)

ט וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה מַה־תַּצַּעַק אֵלַי דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 טז וַיִּסְעוּ: וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וְנִטְּהָ אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וּבִקְעָהוּ
 יז וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֶּשֶׁה: וְאֲנִי הִנְנִי מַחֲזִיק אֶת־
 לב לֵב מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאֶפְבֹּדָה בַּפְּרָעָה וּבְכָל־חִילוֹ
 יח בְּרָכְבוֹ וּבַפְּרָשָׁיו: וַיִּדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי ה' בַּהֲפֹכְדֵי בַּפְּרָעָה
 יט בְּרָכְבוֹ וּבַפְּרָשָׁיו: וַיִּסַּע מֶלֶאֶךְ הָאֱלֹהִים הַהַלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה
 כ יִשְׂרָאֵל וַיִּלָּךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוֹד הָעֲנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד
 כג מֵאַחֲרֵיהֶם: וַיָּבֵא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל
 כד וַיְהִי הָעֲנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיֹּאדָר אֶת־הַלַּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה
 כה כָּל־הַלַּיְלָה: וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיִּלָּךְ ה' וְאֶת־
 כו הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עָזָה כָּל־הַלַּיְלָה וַיִּשַׁם אֶת־הַיָּם לַחֲרֹבָה
 כז וַיִּבְקְעוּ הַמַּיִם: וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבֶּשֶׁה וְהַמַּיִם
 כח לָהֶם חוֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׂמָאלָם: וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם
 כט כָּל סוּם פְּרָעָה רָכְבוֹ וּפְרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם: וַיְהִי בַּאֲשֶׁמֶרֶת
 לד הַבֶּקָר וַיִּשְׁקֹף ה' אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בַּעֲמוּד אֵשׁ וַעֲנָן
 לה וַיִּהְיֶה אֵת מַחֲנֵה מִצְרַיִם: וַיִּסַּר אֶת אַפְּן מִרְכַבְתָּיו וַיִּנְהַגְהוּ
 לו בַּכַּבֵּדֶת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי ה' נֹלַחַם
 לָהֶם בַּמִּצְרַיִם:
 לו וַיֹּאמֶר ה' אֶל־מֹשֶׁה נִטְּהָ אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם
 לז עַל־מִצְרַיִם עַל־רָכְבוֹ וְעַל־פְּרָשָׁיו: וַיִּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם
 לח וַיִּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בְּקֶדֶר לְאִיתָנוּ וּמִצְרַיִם נָסִים לְקִרְאָתוֹ וַיִּנְעַר
 לט ה' אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם: וַיִּשְׁבוּ הַמַּיִם וַיִּכְסּוּ אֶת־הַרְכָּב
 מט וְאֶת־הַפְּרָשִׁים לְכָל חֵיל פְּרָעָה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־
 מל נִשְׁאָר בָּהֶם עַד־אֶחָד: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַּיַּבֶּשֶׁה בְּתוֹךְ הַיָּם
 מא וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִיְּמִינָם וּמִשְׂמָאלָם: וַיִּוֹשַׁע ה' בַּיּוֹם הַהוּא
 מב אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרַיִם וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־
 מד שֵׁפֶת הַיָּם: וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה ה'
 מה בַּמִּצְרַיִם וַיִּרְאוּ הָעָם אֶת־ה' וַיֹּאמְנוּ בְּה' וּבַמֹּשֶׁה עַבְדּוֹ:

א. קרא פסוקים 17-18 שלפניך. על פי פסוקים אלה, רדפו פרעה ואנשיו אחרי בני ישראל.

(1) יש הטוענים כי הרדיפה של פרעה אחרי בני ישראל לא נעשתה מבחירה חופשית שלו.

הסבר את הטענה, ובסס אותה על ראייה אחת מן הכתוב. (6 נקודות)

(2) קרא גם שמות, א', 8-14.

על פי פסוקים אלה, ציין סיבה אפשרית שבגללה רדף פרעה אחרי בני ישראל הבורחים ממצרים. (6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 24-31 שלפניך. מהי המסקנה של בני ישראל, ומהי המסקנה של המצרים בעקבות

נסים סוף? בסס את דבריך על הכתוב. (8 נקודות)

פרק שני — עם וארצו (60 נקודות)

ענה על שלוש מן השאלות 4-7 (לכל שאלה — 20 נקודות).

4. קרא שמואל א, ט"ז, 1-12.

וַיֹּאמֶר
ה' אֶל-שְׁמוּאֵל עַד-מָתַי אֶתְּהַ מִתְאַבֵּל אֶל-שָׂאוֹל וְאֲנִי
מֵאֲסִיתִיו מִמֶּלֶךְ עַל-יִשְׂרָאֵל מֵלֵא קִרְנֶךָ שְׁמֹן וְלֶךְ אֶשְׁלַחְךָ
ב אֶל-יִשִׁי בֵּית-הַלְּחָמִי כִּי-רָאִיתִי בְּבָנָיו לִי מֶלֶךְ: וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֶיךָ וְשָׁמַע שָׂאוֹל וְהִרְגִּי וַיֹּאמֶר
ה' עֲגַלְתָּ בְּקֹר תִּקַּח בְּיָדְךָ וְאָמַרְתָּ לְזֹבַח לַה' בְּאֵתִי:
ג וקְרָאתָ לְיִשִׁי בְּזֹבַח וְאֲנִכִּי אֹדִיעֶךָ אֶת אֲשֶׁר-תַּעֲשֶׂה וּמִשְׁחַת
ד לִי אֶת אֲשֶׁר-אָמַר אֵלֶיךָ: וַיַּעַשׂ שְׁמוּאֵל אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר ה'
וַיָּבֵא בֵּית לַחֶם וַיְחַדְּדוּ זִקְנֵי הָעִיר לַקְּרָאתוֹ וַיֹּאמֶר שָׁלֵם
ה בְּוֹאֶךָ: וַיֹּאמֶר וְשָׁלוֹם לְזֹבַח לַה' בְּאֵתִי הֲתִקְדָּשׁוּ וּבְאֵתִי
אֲתִי בְּזֹבַח וַיִּקְדָּשׁ אֶת-יִשִׁי וְאֶת-בָּנָיו וַיִּקְרָא לָהֶם לְזֹבַח:
ו וַיְהִי בְּבֹאֵם וַיֵּרָא אֶת-אֱלִיָּאב וַיֹּאמֶר אֵךְ נֶגַד ה'
ז מְשִׁיחוֹ: וַיֹּאמֶר ה' אֶל-שְׁמוּאֵל אַל-תִּבֹּט
אֶל-מְרֹאֵהוּ וְאַל-גְּבַהַ קוֹמְתוֹ כִּי מֵאֲסִיתָהוּ כִּי לֹא אֲשֶׁר
יֵרָאֵה הָאָדָם כִּי הָאָדָם יֵרָאֵה לְעֵינָיִם וְה' יֵרָאֵה לְלִבָּב:
ח וַיִּקְרָא יִשִׁי אֶל-אֲבִינֹדָב וַיַּעֲבְרֵהוּ לִפְנֵי שְׁמוּאֵל וַיֹּאמֶר
ט גַּם-צִוָּה לֹא-בָחַר ה': וַיַּעֲבֵר יִשִׁי שְׁמָה וַיֹּאמֶר גַּם-צִוָּה
י לֹא-בָחַר ה': וַיַּעֲבֵר יִשִׁי שִׁבְעַת בָּנָיו לִפְנֵי שְׁמוּאֵל
יא וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-יִשִׁי לֹא-בָחַר ה' בְּאַלֶּה: וַיֹּאמֶר
שְׁמוּאֵל אֶל-יִשִׁי הֲתָמוּ הַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר עוֹד שָׂאֵר הַקְּטָן וְהִנֵּה
יב רְעָה בְּצֹאן וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל-יִשִׁי שְׁלַחָה וּקְחָנוּ כִּי לֹא-נִסָּב
עַד-בָּאוּ פֹה: וַיִּשְׁלַח וַיָּבִיֵאֵהוּ וְהוּא אֲדָמוֹנִי עַס-יָפָה עֵינָיִם
וְטוֹב רָאִי וַיֹּאמֶר ה' קוּם מִשְׁחָהוּ כִּי-זֶה הוּא:

בקטע שלפניך שמואל בא לבית לחם כדי להמליך את אחד מבניו של ישי למלך חדש על ישראל.

א. (1) מדוע חשב שמואל שאליאב בן ישי מתאים להיבחר למלך? בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

(2) "כי האדם יראה לעינים וה' יראה ללבב" (פסוק 7).

על פי פסוק זה, לה' ולאדם יש דרכים שונות לבחון את בני האדם. מהו ההבדל בין שתי הדרכים? הסבר את דבריך.

(8 נקודות)

ב. קרא פסוק 11 שלפניך.

התשובה של ישי לשמואל מעידה כי ישי חשב שדוד אינו מתאים להיבחר למלך. הבא מן הכתוב שתי ראיות לביסוס קביעה זו,

והסבר את דבריך. (6 נקודות)

5. קרא מלכים א, י"ב, 21-24; 26-30.

מלכים א, י"ב, 21-24

כא ויבאו רחבעם ירושלם ויקהל את כל בית יהודה ואת
 שבט בנימין מאה ושמנים אלף פחור עשה מלחמה
 להלחם עם בית ישראל להשיב את המלוכה לרחבעם
 כב בן שלמה: ויהי דבר האלהים אל שמעיה
 כג איש האלהים לאמר: אמר אל רחבעם בן שלמה מלך
 כד יהודה ואל כל בית יהודה ובנימין ויתר העם לאמר: כה
 אמר ה' לא תעלו ולא תלחמו עם אחיכם בני ישראל
 שובו איש לביתו כי מאתני נהיה הדבר הזה וישמעו את
 דבר ה' וישבו ללכת פדבר ה':

מלכים א, י"ב, 26-30

כו ויאמר ירבעם בלבו עתה תשוב הממלכה לבית-
 כז דוד: אם יעלה העם הזה לעשות זבחים בבית ה'
 בירושלם ושב לב העם הזה אל אדניהם אל רחבעם מלך
 כח יהודה והרגני ושב אל רחבעם מלך יהודה: ויעץ המלך
 ויעש שני עגלי זהב ויאמר אלהים רב לכם מעלות ירושלם
 כט הנה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים: וישם את
 ל האחד בבית אל ואת האחד נתן בדן: ויהי הדבר הזה
 לחטאת וילכו העם לפני האחד עד דן:

א. קרא פסוקים 21-24 שלפניך.

- (1) מה ניסה רחבעם להשיג באמצעות המעשה המתואר בפסוק 21? בסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)
- (2) מהי הביקורת המופנית כלפי המעשה של רחבעם? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)

ב. קרא פסוקים 26-30 שלפניך.

- (1) מהי ההתרחשות שממנה חשש ירבעם, ומהו המעשה שעשה כדי למנוע אותה? בסס את דבריך על הכתוב. (6 נקודות)
- (2) מהי הביקורת המופנית כלפי המעשה של ירבעם? הסבר, ובסס את דבריך על הכתוב. (4 נקודות)

כד ויבא מלך-אשור מבבל ומכותה ומעוא ומחמת וספרוים וישב בערי שמרון תחת בני ישראל וירשו
 את-שמרון וישבו בעריה: ויהי בתחלת שבתם שם לא יראו
 את-ה' וישלח ה' בהם את-האריות ויהיו הרגים בהם:
 כו ויאמרו למלך אשור לאמד הגוים אשר הגלית ותושב בערי
 שמרון לא ידעו את-משפט אלהי הארץ וישלח-בם את-
 האריות והנם ממיתים אותם כאשר אינם ידעים את-משפט
 אלהי הארץ: ויצו מלך-אשור לאמד הליכו שמה אחד
 מהכהנים אשר הגליתם משם וילכו וישבו שם וידם את-
 כח משפט אלהי הארץ: ויבא אחד מהכהנים אשר הגלו
 משמרון וישב בבית-אל ויהי מורה אתם איך ייראו את-
 כט ה': ויהיו עשים גוי גוי אלהיו וימחו בבית הבמות אשר
 ל עשו השמרנים גוי גוי בעריהם אשר הם יושבים שם: ואנשי
 בבל עשו את-ספות בנות ואנשי-כות עשו את-נרגל ואנשי
 לא חמת עשו את-אשימא: והעוים עשו נבחז ואת-תרתק
 והספרוים שרפים את-בניהם באש לאדרמלך וענמלך אלה
 לב ספרים: ויהיו יראים את-ה' ויעשו להם מקצותם כהני
 לג במות ויהיו עשים להם בבית הבמות: את-ה' היו יראים
 ואת-אלהיהם היו עבדים כמשפט הגוים אשר-הגלו אתם
 משם:

- א. (1) הסבר מהי התופעה שבה נתקלו התושבים החדשים שהביא מלך אשור לשומרון. (6 נקודות)
 (2) כיצד פירשו התושבים החדשים את התופעה, ומה עשו כדי להתמודד עם התופעה? (6 נקודות)
 ב. על פי פסוקים 32-33, דרך עבודת ה' של התושבים החדשים הייתה מוטעית (לא נכונה).
 הסבר קביעה זו, ובסס אותה על הכתוב. (8 נקודות)

7. קרא עזרא, א', 7-1.

א וּבִשְׁנַת אַחַת לְכוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרַס לְכָלֹת דְּבַר-יְהוָה מִפִּי
 יְרֵמְיָה הַעֵיר יְהוָה אֶת-רוּחַ כְּרִשׁ מֶלֶךְ-פָּרַס וַיַּעֲבֹר-קוֹל
 ב בְּכָל-מַלְכוּתוֹ וְגַם-בְּמִכְתָּב לְאָמֹר: כֹּה אָמַר כְּרִשׁ מֶלֶךְ
 פָּרַס כָּל מַמְלָכוֹת הָאָרֶץ נָתַן לִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהוּא-
 ג פָּקַד עָלַי לְבָנוֹת-לוֹ בַּיַּת בִּירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה: מִי-בְכֶם
 מִכָּל-עַמּוֹ יְהִי אֱלֹהָיו עִמּוֹ וַיַּעַל לִירוּשָׁלַם אֲשֶׁר בִּיהוּדָה
 וַיְבִן אֶת-בַּיִת יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
 ד בִּירוּשָׁלַם: וְכָל-הַנְּשֹׂאֵר מִכָּל-הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר-הוּא גֵר-שָׁם
 יִנְשְׂאוּהוּ אֲנָשֵׁי מִקְּמוֹ בְּכֶסֶף וּבַזָּהָב וּבְרִכּוּשׁ וּבַבְּהֵמָה עִם-
 ה הַנְּדָבָה לְבַיַת הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם: וַיְקוּמוּ רְאִשֵׁי
 הָאֲבוֹת לַיהוּדָה וּבְנֵימָן וְהַכְּהֵנִים וְהַלְוִיִּם לְכָל הָעֵיר הָאֱלֹהִים
 אֶת-רוּחוֹ לַעֲלוֹת לְבָנוֹת אֶת-בַּיִת יְהוָה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם:
 ו וְכָל-סְבִיבֵיתֵיהֶם חִזְקוּ בְיַדֵּיהֶם בְּכָל-יְכֶסֶף בַּזָּהָב בְּרִכּוּשׁ
 וּבַבְּהֵמָה וּבַמְּגִדָּנוֹת לְבָד עַל-כָּל-הַתְּנָדָב:
 ז וְהַמֶּלֶךְ כְּרִשׁ הוֹצִיא אֶת-כָּלִי בַיַּת-יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצִיא
 נְבוּכַדְנֶצַּר מִירוּשָׁלַם וַיִּתְּנֶם בְּבַיַת אֱלֹהָיו:

א. (1) באיזו שנה (לועזית) הוכרזה הצהרת כורש? (2 נקודות)

(2) הבא מן הקטע שלפניך שתי ראיות המוכיחות כי בהצהרת כורש בא לידי ביטוי רצון טוב כלפי הגולים מיהודה, והסבר אותן. (8 נקודות)

ב. בפסוקים 6-7 מוזכרים "כלים" שקיבלו שבי ציון לפני חזרתם ליהודה.

(1) מי נתן את כלי הכסף המוזכרים בפסוק 6, ולאילו מטרה הם ניתנו? (5 נקודות)

(2) החזרת הכלים המתוארת בפסוק 7 קשורה לאירוע המתואר במלכים ב, כ"ה, 13-17. הסבר קביעה זו על פי שני הקטעים. (5 נקודות)

בהצלחה!